

4. November

UKA 2015 90/65

Illersornissamut isumaqatigiissut 195-imeersoq tamassumalu kingorna tapiliussatut isumaqatigiissutit tassunga attuumasut nalilersuinermik Inatsisartunut (imaluunniit tatigeqatigiinneq pillugu isertuussineq pisariaqassappat Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiitsitaliamut) UKA 2016-imi saqqummiussinissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Naliliinermiisumaqatigiissummi naalakkersuinikkut aningaasaqarnikkullu akuusut nunatsinnut qanoq pingaaruteqartigineri nalilersorneqassapput, tamassumalu saniatigut Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Namminersorlutik oqartussat isumaqatigiissut malillugu pisinnaatitaaffisa piginnaaneqarnerisalu erseqqissarneqarneri ilaatinne-qassallutik.

(Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Illersornissamut isumaqatigiissutip 1951-imeersup kingornatigullu ilassuteqartinne-qartup qanoq isumaqatigiinniutigeqqinnejarsinnaaneranut kaammattuutinik saqqummiussisussamik Kalaallit/Danskit allaffissornikkut ataatsimiitsitaliaanik pilersitsinissaq siunertaralugu Danskit Naalakkersuisuinut saaffiginneqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaalilluni illersornissamut isumaqatigiissutit aammalu Amerikamiut Kalaallit Nunaanni sakkutooqarnerat Kalaallit Nunaannut Iluaqutaanerusinnaaqquullugit.

(Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Partii Naleraq)

Inatsisartuni ilaasortat marluk tassa Hans Enoksen, Partii Naleraq kiisalu Sara Olsvig, Inuiat Ataqatigiit illersornissamut isumaqatigiissutip 1951-imeersup kingornalu tassunga attuumassuteqartumut tapiliussat pillugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuuteqarneranut qujalluta ima Siumumiit oqaaseqassaagut.

Nunatta nunarsuup avannaarpiaani suna tamaat qulangersimallugulusooq inissisimanera nunat killiit ukiorpassuarni illersornissamut sillimaniarnerani apeqquserneqarsinnaanngitsumik pingaaruteqarluni inissisimasimavoq ulloq mannalu tikillugu taamak inissisimalluni. Ukiopassuanngulersuni nunatta illersornissaq sillimaniarnerlu pillugit nunaminik pilliuteqartitaasimanera nunap inuinut nunaqartunullu naapertuuttumik iluaqutissiisumik kinguneqartitsisimanngilaq.

Kalaallit Nunaat nunaminik Naalagaaffeqatigiinnerup aqqani atukkiisi-manera naalagaaffeqatigiit iluanni kikkunnut aningaasatigut iluaqutissiisimanera kialuunniit apeqqusersinnaa-

nngimmaq. Tamannalu allanngortinneqartariaqarpoq, taamaammat aamma nuannaarutisaavoq Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissuminni tamanna ersarissumik anguniagassatut naqissusersimammassuk. Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutaanni ima paatsuugassaanngitsumik allaqqasoqarpoq: ”*Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutigaat Pituffik pillugu piaartumik qulaajaasoqarnissa aallartinneqassasoq, aamma danskit naalakkersuisuinut Nunatta soqutigisai pillugit nutaamik isumaqatiginninniarerit aallartinneqassasut*”, kiisalu ”*Naalakkersuisooqatigiit isumaqarput Nunatta nunani allani soqutigisai erseqqarissumik, tunniusimasumik akuunikkut illersortassagai tamaviaarutigisarlugillu kiisalu pingaarnertut*” Nunarput nammineerluni Nunatta soqutigisai pillugit nunanut allanut isumaqatigiinniaritaasalernissaa anguniarlugu danskit naalakkersuisui isumaqatiginiarfingeqassapput.

Tamatta soqutigisaraarput nunatta iluanaarnerulluni isumaqatigiissutinit inissisimatinneqtarnissaa, tamannalu angutserlugu pingaartumik suliassaqarpugut ataatsimoorluinnarfigisariaqakkatsinnik.

Ukiorpassuanngortuni Qallunaat pigisamittut isigaluta nunatsinnik atuinerat killissaqartariaqarpoq, uagullu qallunaanut tunniusimavallaarnerput aamma killissaqartariaqarpoq. Naak Naalakkersuisut akissuteqaatimminni suliaq mianerilluinnarlugu ingerlanneqartariaqartoqtikkuussiffigaluaraat immitsinnut aperisariaqarpugut:

- ❖ uagummi?
- ❖ Isumaqatigiissutip uumma iluani nunatta innuttai mianerineqarsimanerlutik?
- ❖ Nunap inuisa soqutigisaat pingartinneqarsimanerlutik?
- ❖ Taakku aamma iluanaaqataallutik pissarsinissaat pingartinneqarsimanerluni?

Quleqtaq una tassaajuartariaqarpoq tamatta soqutigalugu saqqumilaartillugulu ukkattariaqagarput.

Tamatigullu angutserneqartariaqarpoq Nunatta nammineerluni Nunani innuttanilu pillugit isumaqatiginninniarerni tamatigut siuttutut inissisimasussaq aquummillu tigummisussaq.

Taamaammat siunnersuuteqartut ilalerlugit qulequttat marluk inatsisartunik saqqummiuneqartut ataatsimiitsitaliamut susassaqartumut ingerlateqqinnejarnissaa Siumumiit inner-suussutigaarput.

Vivian Motzfeldt
Siumut